

TIETOKORTTI

Tulvatasanteelliset kaksitasouomat

Kuvaus

Kaksitasouoma on oja, jonka pohja jätetään pääosin koskemattomaksi ja jonka luisiin kaivetaan tulvatasanteet, jotka takaavat riittävän vedenjohtokyvyn ja kuivatuksen suurillakin virtaamilla. Uoman kasvipeitteisyyden kehittymistä voidaan nopeuttaa kylvämällä esimerkiksi monivuotisten nurmikasvien siemeniä tai siirtämällä kasvillisuuspaakkuja kaivettavalta alueelta.

Minne soveltuu: Lähes kaikille peltoalueille, joissa on peruskuivatus. Uoma ei saa olla alapuolisen järven vedenkorkeuden vaihtelun piirissä. Uomaan, jossa on suuri eroosioriski. Peltoalueille, joilla salaojaputken syvyys ei vaadi voimakasta uoman syventämistä.

Viljelyn kokonaistalous

Kustannukset: Rakentamiskustannukset ovat 3–4 kertaiset perinteiseen perkaukseen verrattuna (keskimäärin 21 €/m, 2021). Kustannukset riippuvat tulvatasanteen leveydestä/kaivuumassojen määrästä sekä kuljetusmatkasta. Pidemmällä aikavälillä kustannukset tasoittuvat, koska uoman elinkaari (uusintakaivuun tarve) voi olla jopa 3 kertaa perinteistä uomaa pidempi.

Sato ja kannattavuus: Tulvatasanteet vie viljelyalaa, ja se on aiemmin vähentänyt pinta-alan sidottua maataloustukea. Vuodesta 2023 lähtien tulvatasanne ei vähennä tukea, jos se toteutetaan muulla kuin ei-tuotannollisten investointien tuella.

Tuet: Tukivaihtoehtoja on kaksi: **1)** Kaksitasouomista maksetaan ei-tuotannollisten investointien tukea korkeintaan 21 €/m ja lisäksi on velvoite hakea hoitotukea (500 €/ha) ja tehdä hoitosopimus. Pinta-alan sisältyy varsinainen uoma tulvatasanteineen sekä mahdollinen reuna-alue. Ala poistuu maatalousmaan alasta. **2)** Kaksitasouoma toteutetaan muulla tavalla kuin ei-tuotannollisten investointien tuella, jolloin ala säilyy mukana maatalousmaan pinta-alassa. Tällöin viljelijä säilyttää pinta-alaperusteisen tuen, mutta voi saada kaksitasouoman toteuttamiseen vain peruskuivatustuen mukaisen tuen.

Haasteet

Kiintoainekuormitus kasvaa uomaa rakennettaessa ja ennen luisien kasvipeitteen kehittymistä. Happamilla sulfaattimailla on selvitettävä, millä syvyydellä on sulfaattimaata ja osuvatko kaivannot niihin. Jos happamat sulfaattimaat pääsevät kuivatuksen seurauksena kuivumaan, voivat valumavedet olla hyvin happamia ja metallipitoisia.

Ympäristöhyödyt

Hyötyjen vaikutusten asteikko

++ MERKITTÄVÄ MYÖNTEINEN

+ MYÖNTEINEN

* KOHDE-RIIPPUVAINEN

- KIELTEINEN

-- MERKITTÄVÄ KIELTEINEN

○ EI VAIKUTUSTA

Lisätietoa:

- [Kaksitasouoma \(vesientila.fi\)](https://vesientila.fi)
- [Kaksitasouomat maatalouden kuivatusvesien hallinnassa \(Käytännön maamies\)](#)
- [Luonnonmukainen vesirakentaminen peruskuivatuksessa \(vesivisio2050.fi\)](#)
- [Luonnonmukaisen vesirakentamisen malliverkosto \(doria.fi\)](#)
- [Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot \(ruokavirasto.fi\)](#)

Nappaa hiilestä kiinni